

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

KEN nr 9887 af 13/07/2022 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om alder - handicap - uanset handicap - kompetence - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-7067

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om alder - handicap - uanset handicap - kompetence - ej medhold

J.nr. 22-7067

En kvinde havde klaget til Ligebehandlingsnævnet over forskelsbehandling på grund af handicap og alder i forbindelse med en afgørelse om tilbagebetaling af for meget udbetalt førtidspension.

Kvinden havde oplyst, at hun ikke havde valgt at udnytte sin klageadgang.

Det fremgår af lov om ligebehandlingsnævnet § 4, stk. 1, at nævnet ikke kan behandle klager, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne har truffet afgørelse i sagen.

Nævnet kunne derfor ikke behandle klagen over forskelsbehandling på grund af handicap.

I forhold til klagen over forskelsbehandling på grund af alder vurderede nævnet, at førtidspension udgør en social sikringsordning, der falder uden for beskæftigelsesdirektivets og dermed forskelsbehandlingslovens anvendelsesområde.

Ligebehandlingsnævnet har ikke kompetence til at behandle klager over forskelsbehandling på grund af alder uden for forskelsbehandlingslovens anvendelsesområde.

Nævnet kunne derfor heller ikke behandle denne del af klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap og alder i forbindelse med en afgørelse fra Udbetaling Danmark om tilbagebetaling af for meget udbetalt førtidspension.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle klagen.

Sagsfremstilling

Klager, som modtager førtidspension efter reglerne fra før 2003, modtog den 17. september 2021 en agterskrivelse fra Udbetaling Danmark, hvoraf følgende fremgik:

”Vores beregning viser, at du har fået for meget i pension for 2019

Vi skriver til dig, fordi vi har gjort din pension op for 2019. Når vi gør din pension op, ser vi på din årsopgørelse og andre oplysninger fra Skattestyrelsen. Her kan vi se, om dine indkomster i 2019 er anderledes end indkomsterne, du oplyste i forskudsopgørelsen eller direkte til os. Ud fra det beregner vi, om du fik den korrekte pension.

...

Hvis du mener, at oplysningerne i beregningen er forkerte, skal du senest **den 6. oktober 2021** ringe til os. Hører vi ikke fra dig, gælder afgørelsen på de næste sider fra **den 7. oktober 2021**. Fra den dato har du mulighed for at klage over afgørelsen. Det kan du læse mere om i afsnittet 'Hvis du vil klage'.

Hvis du ikke gør noget

Hvis du ikke betaler/opretter afdragsordning på borger.dk eller betaler via indbetalingskortet, beregner vi, hvordan du skal betale beløbet tilbage. Her ser vi på dine økonomiske forhold, bl.a. indkomster, udgifter og formue. Det vil du få et brev om.

...

Hvis du vil klage

Du har mulighed for at klage over afgørelsen. Det gør du ved at ringe til os eller sende din klage digitalt på www.borger.dk/pension-klage. Du kan også sende din klage til Udbetaling Danmark, Pension, Kongens Vænge 8, 3400 Hillerød, gerne med titlen 'Klage over pension'.

Vi skal have din klage, senest 4 uger efter afgørelsen er trådt i kraft. Så vurderer vi sagen igen. Hvis vi ikke giver dig ret i din klage, sender vi den videre til Ankestyrelsen.

... ”

Den 21. september 2021 modtog klager brev fra Udbetaling Danmark, hvoraf blandt andet fremgik:

”Sådan betaler du førtidspension tilbage

Vi skriver til dig, fordi du tidligere har fået et brev, hvor der står, at du har fået for meget udbetalt i førtidspension. Vi sender dig nu betalingsoplysningerne, så du kan betale. ”

Den 23. september 2021 modtog klager følgende brev fra Udbetaling Danmark på baggrund af en telefonisk henvendelse:

”Tak for henvendelsen

Som lovet efter telefonisk samtale, modtager du her et brev der bekræfter samtalen.

I samtalen blev du oplyst om, at reglen omkring hvorvidt positiv kapitalindkomst påvirker grundbeløbet, ikke ville være [gældende] hvis man er førtidspensionist efter de nye regler eller folkepensionist.

Du er også oplyst om, at det ikke er muligt at overgå til nyførtidspension. ”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 29. januar 2022.

Klager har ikke fremsat krav om tilkendelse af et bestemt godtgørelsesbeløb.

Efter indholdet af klagen sammenholdt med oplysningerne i sagen har nævnet ikke fundet anledning til at foretage høring af indklagede.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at hun er blevet udsat for forskelsbehandling på grund af handicap.

Klager modtager den mellemste førtidspension, som blev tilkendt efter et større trafikuheld i 1996. Da hun er tilkendt førtidspension før 1. januar 2003, gælder reglerne om førtidspension efter gammel ordning. Klager bliver stillet dårligere på den gamle ordning i forhold til, hvis hun var på den nye ordning.

Klager blev på et tidspunkt tilbudt at skifte til den nye ordning, men hun kunne ikke gennemskue eller forudse, at det kunne få så store konsekvenser for hende ikke at skifte.

I en periode arbejdede klager som børnefysioterapeut i 10,5 timer om ugen kombineret med 2/3 førtidspension. I september 2019 var klager igen udsat for et trafikuheld og mistede herefter resten af sin arbejdsevne.

Ved salg af sin andel af en lejlighed i juni 2019 erfarer klager i september 2021, at ejendomsavancen i bruttokroner indgik som kapitalindkomst. Den blev derfor modregnet i klagers førtidspensionen både i grundbeløb og pensionstillægget. Klager skulle derfor tilbagebetale hele sin førtidspension for 2019 på 113.000 kr. Klagers revisor havde forberedt hende på, at hendes pensionstillæg kunne blive berørt af indtægten ved salget, men ikke grundbeløbet.

Klager havde flere samtaler med Udbetalingen Danmark, som kunne bekræfte, at denne tilbagebetaling udelukkende skyldtes, at hun var på førtidspensionsordningen fra før 2003. De sendte hende lovgrundlaget, som hun fik hjælp til at forstå dels hos en retshjælp og hos rådgivning hos en advokat. Begge steder kunne de bekræfte, at Udbetalingen Danmark havde ret til at kræve hele klagers pension tilbage for 2019. De kendte heller ikke til denne forskel i behandling af førtidspensionister fra før 2003 i forhold til andre førtidspensionister og folkepensionister.

Hverken retshjælpen eller advokaten gav klager noget håb i forhold til at anke sagen, idet lovgivningen var klar, og fordi Ankestyrelsen ikke kan ændre lovgivningen, hvor ulig den end rammer.

Derfor er klagen sendt til Ligebehandlingsnævnet i håb om, at de behandler sager på tværs af lovgivninger, når disse har forskelsbehandling som konsekvens.

Klager er således blevet udsat for forskelsbehandlet på grund af alder i forhold til pensionister på folkepension, der ikke skal tilbagebetale grundbeløbet i en lignende sag. Hun er ligeledes blevet udsat for forskelsbehandling i forhold til andre med lignende handicap på førtidspension efter 2003 eller borgere i flexjob.

Klager er desuden blevet udsat for forskelsbehandling på grund af handicap i forhold til alle lønmodtagere, idet de ikke vil blive modregnet i deres indkomst ved salg af ejendom.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Handicap

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven).

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap. Forbuddet mod forskelsbehandling gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet. Forbuddet gælder dog ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Det fremgår af lov om ligebehandlingsnævnet § 4, stk. 1, at nævnet ikke kan behandle klager, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne har truffet afgørelse i sagen.

Nævnet lægger på baggrund af klagers oplysninger til grund, at hun valgte ikke at udnytte denne klageadgang.

Nævnet kan derfor ikke behandle denne del af klagen.

Nævnet bemærker desuden, at handicapdiskriminationsloven efter lovens forarbejder ikke finder anvendelse på det materielle indhold i afgørelser truffet af offentlige forvaltningsmyndigheder eller i love vedtaget af Folketinget.

Alder

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af alder efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at en arbejdsgiver ikke må forskelsbehandle lønmodtagere eller ansøgere til ledige stillinger ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Forskelsbehandlingsloven gælder tillige enhver, der driver vejlednings- og uddannelsesvirksomhed med blandt andet erhvervmæssig videreuddannelse, og enhver, der anviser beskæftigelse.

Endelig gælder forskelsbehandlingsloven for enhver, der træffer beslutning om medlemskab af og deltagelse i en lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation og de fordele, sådanne organisationer giver medlemmerne.

Forskelsbehandlingsloven implementerer Rådets direktiv 2000/78 (beskæftigelsesdirektivet) og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Direktivet omfatter efter artikel 3, stk. 3, ikke udbetalinger af enhver art fra offentlige eller lignende ordninger, herunder offentlige ordninger for social sikring og social beskyttelse eller lignende ordninger.

Nævnet vurderer, at førtidspension udgør en social sikringsordning, der falder uden for beskæftigelsesdirektivets og dermed forskelsbehandlingslovens anvendelsesområde.

Ligebehandlingsnævnet har ikke kompetence til at behandle klager over forskelsbehandling på grund af alder uden for forskelsbehandlingslovens anvendelsesområde.

Nævnet kan derfor heller ikke behandle denne del af klagen.

Sagens oplysninger

Sagen er behandlet på grundlag af:

- Klagen af 29. januar 2022 med bilag
- Bemærkninger af 22. marts 2022 med bilag.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 4, om administrativ klageadgang
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Handicapdiskriminationsloven

- § 2, om lovens anvendelsesområde
- § 5, stk. 1-4, om forbud mod forskelsbehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, stk. 1-3, om lovens anvendelsesområde
- § 2, om forbud mod forskelsbehandling
- § 3, om forbud mod forskelsbehandling

Beskæftigelsesdirektivet (Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000)

- Artikel 3, stk. 3, om undtagelser fra direktivets anvendelsesområde